

5. Plitnichenko L. 5 Main Roles Of Artificial Intelligence In Education. 2020. URL: <https://elearningindustry.com/5-mainroles-artificial-intelligence-in-education>

6. The Future of Jobs Report 2020 URL: <https://www.weforum.org/reports/the-future-of-jobs-report-2020/>

7. Білик Ю.П. Особливості організації дистанційного навчання в початкових школах Фінляндії. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. 2022. Випуск 64. С.32-40

Кірієнко В.М.

аспірант Державної наукової установи
«Інститут інформації, безпеки і права
Національної академії правових наук України»

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ

З 24 лютого 2022 року триває повномасштабне військове вторгнення Російської Федерації (надалі РФ) в Україну. Важливими умовами збереження суверенітету держави і відновлення її територіальної цілісності є належна збройна відсіч агресору, забезпечення інформаційної безпеки та соціально-економічних основ в Україні.

Інформаційна безпека України – складова частина національної безпеки України, стан захищеності державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу, інших життєво важливих інтересів людини, суспільства і держави, за якої належним чином забезпечуються конституційні права і свободи людини на збирання, зберігання, використання та поширення інформації, доступ до достовірної та об'єктивної інформації, існує ефективна система захисту і протидії нанесенню шкоди через поширення негативних інформаційних впливів, у тому числі скоординоване поширення недостовірної інформації, деструктивної пропаганди, інших інформаційних операцій, несанкціоноване розповсюдження, використання й порушення цілісності інформації з обмеженим доступом [1].

В наш час, коли інформаційні технології швидко розвиваються і займають провідне місце в багатьох аспектах життя людей, питання інформаційної безпеки стає все більш актуальним, особливо в умовах війни, адже це є питанням виживання людини, суспільства і держави в цілому. Забезпечення інформаційної безпеки обумовлено інтересами людини в контексті забезпечення її прав і свобод, а також інтересами держави. Основою інформаційної безпеки є цілісність даних, доступність інформації, конфіденційність та достовірність. Інформаційна безпека містить в собі нормативно – правову, політичну та інституційну сферу, якою передбачено діяльність органів, які її забезпечують, а також використання програмно - технічних засобів [1]. З метою забезпечення інформаційної безпеки в Україні Указом Президента України була затверджена «Доктрина інформаційної безпеки України» [2], яка визначає національні інтереси України в інформаційній сфері, загрози їх реалізації, напрями і пріоритети державної політики в інформаційній сфері. В умовах війни в розвиток та реалізації згаданої Доктрини, було прийнято рішення Радою національної безпеки і оборони (надалі РНБО) «Щодо реалізації єдиної інформаційної політики в умовах воєнного стану», в якому визначено, що в умовах воєнного стану реалізація єдиної інформаційної політики є пріоритетним питанням національної безпеки» [3].

Необхідно зазначити, що воєнні конфлікти в сучасному світі включають в себе не лише бойові дії на полі бою, але й активну діяльність в сфері «інформаційної експансії» - що полягає в досягненні національних інтересів методом безконфліктного проникнення в чужу інформаційну сферу і розширення власних можливостей із використанням інформаційних ресурсів [4 с.37].

Інформаційна експансія розрахована на тривалі періоди часу, не одразу є очевидною, та не завжди може сприйматися як агресія, а також може і не супроводжуватися гарячими фазами війни. Політика експансії держави означає

постійне розширення її впливу, території, ресурсів, економічного потенціалу, військової сили або культурного впливу на інших суб'єктів міжнародних відносин.

Важливою ознакою інформаційної експансії є створення мережі підпорядкованих агресорові засобів масової інформації та послаблення незалежності медіа на території об'єкта нападу. В такому контексті інформаційна безпека стає критично важливою для успішного ведення війни та захисту національних інтересів.

Найбільша загроза національній безпеці в інформаційній сфері – це інформаційна експансія іноземних держав на телебаченні, друкованих засобах інформації та інтернет виданнях. Згідно Закону України «Про національну безпеку України» загрозами національній безпеці України є явища, тенденції і чинники, що унеможливають чи ускладнюють або можуть унеможливити чи ускладнити реалізацію національних інтересів та збереження національних цінностей України [5].

Отже, в контексті широкомасштабної війни, яку розпочала РФ, забезпечення інформаційної безпеки є невід'ємною складовою національної безпеки. Необхідно приділяти належну увагу захисту інформаційного простору країни, протидії інформаційній експансії та забезпеченню доступу до достовірної та об'єктивної інформації для громадян. Це важливий крок у забезпеченні стійкості, суверенітету та територіальної цілісності України.

Список використаних джерел

1. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 року «Про Стратегію інформаційної безпеки»: Указ Президента України від 28 грудня 2021 року №685/2021 / URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021>

2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року «Про доктрину інформаційної безпеки України»: Указ Президента

України від 25 лютого 2017 року №47/2017 / URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/47/2017>

3. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 18 березня 2022 року «Щодо реалізації єдиної інформаційної політики в умовах воєнного стану»: Указ Президента України від 19 березня 2022 року №152/2022 / URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/152/2022>

4. Ліпкан В. А. Сучасний зміст інформаційних операцій проти України / В. А. Ліпкан // Міжнародна інформаційна безпека: сучасні концепції і практика: матер. Другої наук. конф. (Київ, 18 березня 2011р.). Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка Інститут міжнародних відносин, 2011. С. 34-43.

5. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 року № 2469-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 31
URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>

Материнська О.А.,

кандидат економічних наук,
доцент кафедри фундаментальних і приватно-правових дисциплін
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

СИНЕРГІЯ БІЗНЕСУ І ГРОМАД ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ВЗАЄМОДІЇ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ

У вирі безлічі можливостей для розвитку, зокрема створення робочих груп за напрямками, навчальних програм, міжнародних проєктів, програм розвитку тощо, розширення напрямків взаємодії бізнесу та громад набуває особливого характеру. Фінансова підтримка «зі сторони» дає лише початковий/стартовий ресурс, а продовження співпраці вимагає формування навиків та нових підходів у реалізації важливих проєктів, направлених на покращення добробуту суспільства та розвитку економіки нашої країни.